

REDACTIA

Arad, Doak Perenc-nicsa nr. 2.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 .
pe 1/4 an . . . 5 .
pe o luna . . . 2 .

N-rii de Duminecă pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Perenc-nicsa nr. 2

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

PARODIE.

(R). Cele ce se petrec în Dieta statului ungar sunt cea mai desăvârșită parodie a parlamentarismului. Sunt o bătaie de joc nu numai la adresa guvernului, pe care opoziția îl împedecă în îndeplinirea misiunii sale grele de a scoate țara din starea actuală *anarchică*, ci sunt o batjocură chiar la adresa țării, care rabdă ca astfel de patafe să necinstească sanctuarul unde ar trebui să domine preocuparea pentru binele obștesc și pentru dezvoltarea spirituală constituțională.

Scriitorul acestor șire a asistat Sâmbătă la desbaterele parlamentului din Budapesta. Ei bine, ceea-ce a văzut dacă i-li-ar fi spus cine-va, ar fi presupus că vrea să facă glumă.

Să dăm o palidă copie.

Președintele (Perczel) deschide ședința cu aproape trei pătrare de oră mai târziu decât ora regulamentară. Pentru domni mari nu există exactitate. În Dietă nu sunt mai mulți deputați decât să-i numeri pe degete. Afară, pe coridoare, mișună însă, dar nu intră decât atunci, când președintele îi cheamă pentru vre-o votare. Notarul citește pentru sine procesul verbal al ședinței precedente, președintele face cușodit adresele sosite, ear cei câți-va kossuthiști prezenți strigă „eljen” auzind că patrioții de ici și de cole cer transportarea în patrie a osămintelor lui Rákóczy, dela Rodosto. Se la cunoștință de cei ce s'au înscris să interpeleze și de oare-ce sunt nu mai puțin decât opt, se hotărăște ca la orele 12 să se întrerupă discuția asupra obiectului la ordinea zilei și să se treacă peste interpelări.

Incepe ordinea de zi; flășnetele kossuthiste și populare se pun în mișcare. Când una și-a terminat repertoriul începe alta, orî mai bine: după ce unul a îndrugat câte verzi și uscate, începe altul să vorbească, secă-

tură după secătură. Gabányi, fostul corporal de geandarm, apucatul Nesy Pál, nabădătosul Lengyel Zoltán, „cinstitul” Pap Zoltán și mai ales Rigó Ferencz, acest tip care-l întrece pe Jupân din „Baronul Țiganilor”, fiindcă-i neasămănat mai caraghios, aplaudă fie-cărui vorbitor kossuthist; președintele citește jurnal, secretarii scriu epistole ori stau de vorbă, numai bieții stenografi lucrează și sunt siliți s'aștearnă pe hârtie potopul de palavre „patriotice”, zise cu scop de a lungi ședința, și în definitiv pentru a lovi în guvern, dar cari pe țeară o costă parale multe ear oamenilor cu durere pentru afacerile obștești le produce disgust și indignare.

Ce le pasă însă kossuthiștilor de țeară. Ei nu țin socoteală decât de „nație”, se înțelege: cea care se închină lui Kossuth și injură pe „Neamții”...

Chiar și printre Unguri se găsesc însă mulți cari se întreabă: pâna când această comedie, aceasta înjosire a parlamentarismului?

Nu-i vorba, prin și în ședința de noapte (de Joi spre Vineri) Tisza a dat o lovitură simțitoare obstrucționiștilor și a reușit să aducă în discuția Dietei proiectul pentru contingentul recruților... E vorba însă că s'elbatică kossuthiști cari primesc comanda dela Barabás și Lengyel fac obstrucție împotriva proiectului militar. Va să zică s'a ajuns exact la situația d'acum zece luni.

Credem însă că Tisza nu va mai răbda ce a răbdat Széll și nici partidul guvernamental nu mai e în halul de decrepitudine unde l'adusese intrigile lui Apponyi, ci cât mai curând va pune capăt orgiilor disgustătoare kossuthiste... S'ar ajunge astfel — ceea-ce de mult nu s'a văzut — ca în acțiunea sa de energie un guvern unguresc să fie aprobat de *toate naționalitățile*, căci tuturorora li s'a urit de parodia parla-

mentară pe care kossuthiștii o produc în Dieta țării.

Dobriținul contra guvernului. *Senatul orășenesc al Dobriținului adusese o hotărîre prin care se interzice oficiilor de dare de sub jurisdicția sa, să primească dări de stat. Khuen-Héderváry, patunci încă ministru-președinte, nimicind hotărîrea asta, îl îndrumase pe comitele suprem Puky să suspende din oficiu pe primarul orașului și întreg senatul orășenesc. Puky însă n'a satisfăcut îndrumării. Tisza, ajuns ministru-președinte, nimicind din nou hotărîrea, l'a îndrumat și el pe Puky să facă suspendările cerute. Puky însă în schimb și-a dat demisia, iar adunarea orășenescă întrunită Vinerea trecută sub presidența primarului Kovács, a aprobat procedura comiteului Puky și din nou a hotărît, să opriască oficiile de dare de-a primi dări de stat! — Așa se manifestă în Ungaria respectul legilor! Suniem însă convinși, că Tisza va fi destul de tare, să-i aducă pe șoviniștii dela Dobrițin la rașon!*

Mandatele ministrilor. *In contra lui Tisza, independenștii din cercul Ugra l'au candidat pe Stocker József, avocat în Oradea-Mare. Cum ni-se scrie din Budapesta, Sâmbătă că și peșcat din însărcinarea partidului kossuthist Barabás Bála și Lengyel Zoltán ca să spriginească — căderea lui Stocker. — În Sătmar, în contra lui Hieronymi independenștii l'au candidat pe Uray Géza, adv. Alegerea va avea loc la 24 Noembrie n.*

Inalt ordin de zi.

București, 31 Octomvrie v.

„Monitorul Oficial” de azi publică următorul ordin de zi către armată:

Ostași,

În urma inspecțiilor, manevrelor și revistelor am putut constata zelul pus în executarea ordinelor și directivelor Mele din 10 Maiu 1902 și vă exprim tuturorora viua mea mulțumire.

care n'aveam nici energia nici forța să mă rup.

Pe la sfârșitul Iernei Catia era îngrijată de sănătatea mea și declară că ori cât ar costa, dar trebuie să mă ducă în străinătate. Dar ca să întreprindem această călătorie, aveam nevoie de bani, însă nu știam cu siguranță dacă mama ni-a lăsat avere. Așteptam zilnic sosirea tutorului nostru, care devenise stăpân peste toate afacerile noastre.

Sosi și luna Martie.

Intr'o zi, când umblam ca o umbră din odaie în odaie, fără gânduri și fără dorințe, Catia îmi strigă:

— Slavă Domnului, Sergie Mihaïlovici a sosit; a trimis să întrebe ce facem și să ne spună că vine să prânzească cu noi. Vezi, dragă mica mea Mașa, urmă, reculește-te! Ce va crede despre tine? Tu știi cât de mult ne iubește pe toate.

Sergie Mihaïlovici ne era rudenie d'aproape și amicul bun al tatălui nostru, deși era mult mai tiner. Vestea despre sosirea lui mă umplu de bucurie nu numai pentru-că sosirea lui putea favoriza proiectul nostru de a părăsi țeara cât mai curând, ci pentru-că mă obișnuisem din copilărie să-l iubesc și să-l respect.

Catia, sfātuindu-mă într'una să mă smulg din apatie, ghici că Sergie Mihaïlovici este singurul dintre toți cunoscuții țostri înaintea căruia aș fi fost foarte contrariată să apar în desavantajul meu.

Urmând prescripțiunile acestui Ordin de zi, cu esactitatea și cu energia care trebuie să o arate fiecare ostaș chiar în timp de pace spre a fi vrednic și la război, oștirea va păși înainte pe calea progresului. Am nădejdea că principiile arătate de Mine vor pătrunde tot mai mult pretutindenea și în fiecare moment activitatea voastră, și că greutățile, pe cari firește le întâmpinați înaintând și progresând, vor fi curând și deplin învinse.

Se ține socoteală de aceste greutăți și nu-Mi sunt necunoscute cauzele, pentru cari dorințele Mele nu s'au îndeplinit încă pretutindenea în același mod. Cer însă ca comandanții generali și superiori să conlucreze cu Mine din toate puterile, pentru ca directivele date de Mine să fie realizate spre binele oștirii și pentru siguranța țării.

Reamintesc, în primul loc, că în rîndurile armatei trebuie să domnească ca o lege nestrămutată, că ordinele primite de un ostaș nu se discută, nici nu se supun la interpretări. Ostașul care primește un ordin, are sfânta datorie de a-l pătrunde și de a-i pricepe înțelesul, țelul și folosul; ear executarea unui ordin trebuie să se desvârșească fără șovăire, fără întârzieri, îndată după primire, și cu cea mai mare exactitate. Afară de aceasta, nu trebuie uitat că nu este destul a repeți și a transmite un ordin primit; lucrul de căpetenie fiind, ca executarea ordinului transmis inferiorilor să se controleze neconținut și cu sârguință, căci numai atunci ajungem la un sfârșit mulțumitor.

Astfel doresc ca înaltul Ordin de zi din 10 Maiu 1902 să fie aplicat pretutindenea și în toată întinderea sa. De aceea s'a și înzestrat armata cu un nou regulament privitor la inspecții și s'a împărțit oștirea după o nouă ordine de bătae.

Dar nu numai la inspecții, la critici și la conferințele ce se țin în cercurile oficerilor, suboficerilor și elevilor, doresc să se reamintească neconținut ordinele Mele; ele trebuie să vă călăuzească și în timpul serviciului zilnic.

Este dorința Mea ca, în cel mai scurt timp, șefii de corp și căpitanii comandanți să se obișnuiască a se bucura de inițiativa și libertatea acordată lor.

Vroesc ca permutările și detașerile prea dese în armată, cari sdruncină mersul regulat al serviciului și pregătirea pentru război, să fie reduse la strictul necesar prin grija ministrului de război și a comandanților superiori.

Doresc ca pedepsele să se aplice cu cea mai mare băgare de seamă și cu cea

Ca toți din casă, începând cu Sonia și Catia, și terminând cu cel din urmă fecior de casă, îl iubeam pe Sergie Mihaïlovici prin obișnuință, el însă avea pentru mine o atragere particulară, după-cum îmi spusese odată mama.

— Mașa, exclamă ea într'o zi, și-aș dori un bărbat ca Sergie Mihaïlovici.

Atunci însă aceste cuvinte mi-s'au părut ciudate și aproape neplăcute. Idealul meu era cu totul altul. Idealul meu trebuie să fie un bărbat înalt, svelt, palid și melancolic. Sergie Mihaïlovici nu mai era însă în anii primei junete; era înalt, robust și mi-se părea tot'dauna bine dispus. Intr'acestea dorința mamei mele a surprins imaginația mea și-mi aduc aminte, că nainte cu șese ani, când aveam douăsprezece ani și Sergie Mihaïlovici se juca cu mine și-mi zicea: „Mica mea Violetta!... Mă întrebam deja cu frică: ce voiu deveni dacă d'odată i-ar veni ideea să mă aleagă de soție.

Sergie Mihaïlovici a sosit cu puțin nainte de prânz. Catia a gătit ca de obicei un sos cu spanac și prăjituri cu cremă.

Pândiam dela fereastră momentul când voiu zări mica sa sanie; când se întoarse la colțul casei, mă scoborîu în salon, hotărîtă să nu apar ca și când l'aș fi așteptat.

Cu toate acestea, când am distins în anticameră șgomotul pașilor săi, vocea lui sonoră și exclamațiunea Catei, care-l țeseșe nainte, nu mă mai putui stăpâni, ci am alergat să-l întâmpin,

Romanul căsătoriei.

De Leo Tolstoi.

I.

Eram în doliu pentru mama noastră, pe care o perdusem în toamnă, ș'am rămas singure de tot la țeară, în casa noastră, pentru a petrece aici iarna.

Aveam lângă mine pe Catia și Sonia. Catia era institutoarea noastră, ea ne a crescut ca o dufoasă mătușe. Suvenirile mele cele mai îndepărtate mi-o înfățișază ca și p'o veche prietină a casei pe care o lubeam din tot sufletul.

Sonia era sora mea mai tineră. Ce iarnă sombră și tristă am petrecut în casa noastră dela Pacroscoe! Ce frig era! Vântul îngrămădea zăpada în troene mult mai înalte de cât ferestrele casei. Geamurile erau mereu opace fiind înghețate și iarna întregă n'am făcut o singură vizită.

Persoanele cari veneau din când în când la noi, nu ne aduceau nici o bucurie și veselie. Toți aveau fața sarbădă și vorbeau încet, ca și când s'ar fi temut să nu deștepte pe cine-va; nici-odată nu rîdeau, ci dincontră, oftau privindu-mă și adeseori lacrimau văzând pe sora mea Sonia în haină de doliu.

Moartea plana încă d'asupra casei noastre ș'o umplea de tristețe și durere.

Apartamentul mamei mele sta închis; când treceam pe dinaintea ușei, ca să intru în camera mea, d'odată mă cuprindea un

sentiment de teamă ca nu cumva împinsă de-o curiozitate irezistibilă, să deschid ușa să văd ce s'a petrecut în această odaie rece și deșeartă.

Eram de șeptesprezece ani. Mama decedase tocmai când era să mergem în oraș, pentru a petrece iarna întregă acolo, ca să fiu introdusă în societate.

Gândul că am pierdut pe mama mea, mi-a cauzat o durere nespūsă, dar nici în mijlocul durerilor mele nu uitasem că sunt tineră și frumoasă, ceea-ce-mi spuneau toți, și că sunt condamnată să petrec încă o iarnă întregă la țară, în singurătate.

Nainte de sfârșitul sezonului, aceste impresiuni de singurătate deveniră insuportabile, mă cuprinse uritul, nu mai eram în stare a mă decide să ies din casă, nici să deschid pianul ori să iau în mână o carte.

Când Catia cerca să mă ocupe cu ceva pentru a mă distra, îi răspundeam totdeauna: „Nu pot să fac nimica”, — ear în sufletul meu îmi ziceam: „La ce?”

La ce să citesc, să cânt, să brodez, când cei mai frumoși ani ai vieții mele se consumă în solitudine? La ce?

La această întrebare ce mă discursagia, nu găsiam alt răspuns de cât lacrimile.

Mi-se spunea că slăbesc, că mă schimb văzând cu ochii, ceea-ce nu-mi păsa. La ce bun, să fii frumoasă? Pentru a plăcea, cui? Mi-se părea că toată viața trebuie s-o petrec în această singurătate, că sunt osândită la această plictiseală mortală din

mai mare cumpăneală și judecată, în mod progresiv și având de țintă îndreptarea.

Ministrul de război va lua măsurile necesare spre a se controla aceasta și a se face răspunzătorii cei care greșesc.

Vă îndemn din nou a conlucra cu Mine pentru-că lovirea să dispară din armată. Reamintiți gradelor inferioare, că cel care lovește, dovedește că este lipsit de alte mijloace pentru educațiunea soldatului, și că nu merită, prin urmare, gradul său; ear oficerilor, că este în contra demnității lor de a întrebuița mijloace cari nu ridică moralul soldatului, ci apasă asupra lui. Reamintiți-le, că ei nu au numai datoria de a da soldatului, într'un interval de timp, o cătine de cunoștințe teoretice și practice; ci că trebuie să ridicăm pe omul necult mai sus, prin propria noastră purtare și influența ei asupra lui. Ordon ca dorințele Mele în această privire să fie executate cu toată sfințenia.

În privința examenelor și studiilor de orî-ce categorie, doresc ca țelul să fie mai mult încordarea dreptei judecări, de cât încordarea nemăsurată a memoriei. Comandanții inferiori, oficerii și sub-oficerii trebuie neconținut făcuți atenți, că a încărca pe inferiorii lor cu multe cunoștințe învățate pe din'afară, nu însemnează alt-ceva decât a se înșela pe sine și a înșela pe superiorii care inspectează progresele desăvârșite. În casării ca și în școlii trebuie ca pe lângă dobândirea unor cunoștințe pozitive, munca principală să fie îndreptată spre formarea și dezvoltarea caracterului tinerului român, adică spre formarea și dezvoltarea unei judecări, unei voinți și unor apucături, dominate de simțul datoriei și al ordinii.

În urma manevrelor din această toamnă aduc aminte că toate armele să aibă cu deosebire în vedere că terenul trebuie întrebuițat cu multă băgare de seamă, și că trebuie mai ales să fim pătrunși de adevărul că manevrele nu sunt numai un joc cu un număr regulamentar de formațiuni, ci că se cere, înainte de luptă ca și în timpul luptei, o muncă continuă a judecării și a hotărîrii, nimerindu-se în fie-care situațiune și condițiune formația cea mai potrivită pentru a se mișca sau a sta pe loc, și că formațiunile să fie alese astfel ca ele să garanteze eficacitatea focurilor, cari trebuie trase totdeauna cu liniște și cât se poate mai adăpostit, sau, dacă adăpostul lipsește, culcat sau în genunchi.

Dat în Castelul Peleş, la 29 Octomvrie v. 1903.

Carol.

DIN ROMÂNIA

O dorință. La noi de câțiva ani, teatrul tânjește. S'a dat vina pe direcții, pe scriitori, pe actori, pe public. În discuțiile presei și în remediile ce zilnic se propun, s'ar părea că e vorba de o întreprindere industrială, a cărei prosperitate ar sta în legătură cu mulțimea și varietatea produselor ei și cu ieftinătatea desfacerii lor. Cred că nu-i asta calea, care

El ținea mâna Catei și vorbea tare, zîmbind. Cum mă observă, deveni serios, mă privi câte-va momente fără să mă salure. Îmi făcea par'că rău bucuria și simțeam că roșesc.

— Cum? Se poate să fii D-Ta? zise simplu, cu vocea obișnuită; își deschisă brațele surprins și se apropie de mine.

— E posibil să te schimbi așa! Ce mare te-ai făcut? Nu mai ești o violetă, ci un trandafir în floare.

În mâna lui mare îmi strînsă mâna vîguros, încât aproape îmi venia să strig. Îmi închipuiam că vrea să-mi sărute mâna și m'am plecat, el însă s'a mulțumit să mi-o mai strîngă odată, țintindu-și privirea fermă și veselă în ochii mei.

Nu l-am revăzut de șase ani. Se schimbă mult Mi-se părea îmbătrânit și mai brun. Lăsase să-i crească favorite, ceea-ce nu-i venea bine, dar își păstrase manierile simple, fața deschisă și francă, trăsăturile pronunțate, ochii spirituali și lucitori, surisul plăcut, aproape copilăresc.

În decurs de cinci minute încetase de a mai fi un amic în vizită și făcea deja parte din familia noastră, chiar și pentru servitorii noștri, cari simțeau bucurie servindu-l și se bucurau că-l pot revede.

El era tocmai contrar vecinilor cari veneau să ne vadă după moartea mamei și credeau că e necesar să păstreze o tăcere

să ne scoată la lumină. Un bolnav e, și încă un bolnav foarte interesant, dar i-s'a pus un diagnostic greșit. Socolilele reci n'au ce căuta aici Teatrul e o manifestare artistică, și arta — ca să poată înflori — are nevoie de entuziasm. Nu în subvențiile statului, ci în căldura sufletelor noastre trebuie căutat leacul și întărirea acestui bolnav. De iubire are nevoie copilul acesta care tânjește. Iubirea adâncă de țară, de muncă, de însușirile frumoase ale poporului nostru, înflăcărare și avânt desintereșat — eată ceea-ce ne-ar trebui, eată ceea-ce se cere, în primul rînd, și dela cel care scrie piesa și dela cei cari o joacă și dela cei cari vin s'o asculte.

Multe lucruri bune și de folos se pot dori țării noastre: politică și administrație cinstită, industrie înfloritoare, ani de fertilitate agricolă... Cea ce i-aș dori neamului meu, din tot sufletul și mai presus de toate, ar fi o mîntuitoare pornire de entuziasm, o sfință însuflețire generală, ca aceea a cărei scumpă și înălțătoare aducere aminte o s'ero sărbătorim astăzi cu toții.

A. Vlăduța.

Albumul expoziției. Comitetul aranjator al expoziției științifice, sub președinția dlui Dr. C. Istraș, a angajat prin licitație publică, un fotograf, care e obligat a fotografia părțile cele mai frumoase și mai interesante din expoziție, vor forma 6 mari albumuri generale, cari vor costa câte 200 lei unul și cari vor fi frumos legate în piele, oferindu-se în mod oficial câte un volum: M. S. Regelui; A. S. R. Prințului Ferdinand; dlui prim-ministru Dimitrie Sturdza, precum și încă la 3 persoane marcante, nedestinate până acum.

Toți colaboratorii la expoziție, pot să-și formeze, câte un mic album, cu partea expusă de fie-care, cu prețul de 6 lei bucata la același fotograf.

Asemenea se vor mai forma încă câte-va albume generale, însă mai puțin lusoase și mai mici, cari se vor vinde doritorilor.

Fotografierea diferitelor părți din expoziție, continuă cu activitate, mai ales când timpul e favorabil.

Din străinătate.

Rusia. Căderea lui *Lamsdorff*, ministrul de interne al Rusiei pare fapt împlinit. Nimeni n'a bănuț că 3 zile după întrevăderea împăraților *Vilhelm* și *Nicolae*, ministrul de interne care a restabilit bunăînțelegere între Germania și Rusia, va cădea. Cum se depeșează acum din Petersburg, nu motive politice au pricinuit căderea lui *Lamsdorff*, ci intrigă personale. În fruntea mișcării pornite contra lui *Lamsdorff* stă marele duce *Alexandru Mihailovici*, bărbatul archiducesei *Xenia*, sora favorită a țarului. Marele duce *Alexandru*, cu ani înainte căzuse în disgrăție, pentru-că în calitate de oficer de ma-

adâncă ori să plîngă în tot decursul vizitei. El, dincontră, se arătă foarte vesel și nu făcea nici o aluzie la moartea mamei noastre.

Prima dată mi se păruse străină și inconvenabilă această rezervă din partea unuia, care ne era așa de aproape. Dar pe urmă mă înțeleges că nu provenea din indiferență, ci din respectul către memoria mamei mele, și îi eram recunoscătoare pentru ea.

Seara *Catia* îl așeză la masă între mine și sora mea, în același loc, pe care-l ocupa pe când trăia mama noastră, și după ce luă ceaiul, bătrînul nostru servitor *Grigorie* căută o pipă veche a tatălui meu pentru a o oferi amicului nostru. *Sergie Mihailovici*, începu să se plimbe prin odaie ca de altă dată, cu pipa în gură.

— Când mă gândesc la teribila schimbare, ce a intervenit în această casă, esclamă el, dar tăcu imediat.

— Da, zise *Catia*, cu un oftat, și acoperind samovarul, privi la amicul nostru cu ochii plini de lacrimi.

— Îți aduci aminte de tatăl d-tale? mă întreabă *Sergie Mihailovici*.

— Puțin.

— Ce fericite ai fi fost cu el? zise el încet, cu un aer gânditor privind-mă pe sub gene.

— Am iubit mult pe tatăl d-voastră, continuă el cu mai multă dulceață.

Mi se părea că ochii îi lucesc din ce în ce mai mult.

— Și în decursul acestui timp D-zeu le luă și mama! zise *Catia*.

rînă îi adresase țarului un memorandum în care critica aspru marina rusească, făcîndu-l responsabil pentru mizeriile marinei rusești pe marele duce *Alexici*, p'atunci om cu mare trecere. Abia acu's 2 ani își recăstigase, grație soției sale, grația țarului, ajungînd președinte al consiliului pentru promovarea comerțului maritim. În calitatea asta și-a câștigat influență atât de mare, încât nu-i cu neputință, ca el să fi pricinuit și căderea lui *Witte*, ministrul de finanțe al Rusiei. Căderea lui *Lamsdorff* va fi regretată de puterile mari, mai ales că și-a câștigat merite multe pentru menținerea păcii europene.

Rășcoala triburilor arabe. Triburile arabe încep să se revolte nu numai în contra dominațiunii turcești dar și celei engleze. Astfel în întreg hinterlandul Adenului, indigenii se luptă disperat pentru independență. După-ce de curînd Turcii au suferit o grea înfrîngere, sosește acum știrea despre o luptă înviersunată între trupele engleze și indigenti. Telegrama, datată, sună din Aden astfel: „În hinterland a avut loc o luptă înviersunată între trupele engleze și tribul *Kutebi*. Acest tri a suferit mari pierderi, între cari și pe fiul marelui șeik. Englezii au avut 9 soldați morți și răniți.”

Complotul sërbo-bulgar. De și se face mare mister din faptul arătării cător-va oficeri bulgari, totuși gazetele vieneze află că într'adevăr au fost descoperite o mulțime de documente doveditoare despre existența conjurației oficerilor din primul și al doilea regiment de infanterie macedoneană și din regimentul de cavalerie din *Filipopol*, în scop d'a forța Bulgaria să facă război Turciei și eventual, d'a săvîrși o lovitură de Stat fără vărsare de sânge.

Asemenea s'au mai găsit scrisori dela oficerii sërbi din garnizoanele dela *Niș* și *Kniazevartz*, prin cari aprobau un eventual pronunțament militar bulgăresc pentru fondarea unei domnii sërbo-bulgare.

Autoritățile continuă cu cercetările și arestările.

Se face un mare caz de o corespondență prin care Prințul *Ferdinand* este defaimat.

Agenția telegrafică bulgară desminte svonul răspîndit de ziarele din *Viena* și *Berlin* și tăgăduște că s'ar fi

Acoperi repede ceașnicul cu servetul, scoase iute batista din buzunar și începu a plînge.

— Da, această casă a văzut teribile schimbări, repetă *Sergie Mihailovici* întorcîndu-se.

Dar peste câte-va minute zise sorei mele:

— Arată-mi jucăriile tale, și merse cu ea în salon.

Ochii mei erau plini de lacrimi, privii la *Catia*.

— Oh! acesta e un prieten rar, murmură ea.

Și într'adevăr, simpatia acestui om atât de bun, dar cu toate acestea era un strein pentru mine, îmi făcea efectul unei adieri calde, care plăcea nespuse de mult inimii mele.

Auziam deja în salon strigătele vesele ale miciei mele surori și risul lui *Sergie Mihailovici*.

Îi dusei un pahar de ceai, și îndată găci că se așează la pian și se amușă plimbînd mînuța Sonei pe clape și le bate.

— *Maria Alexandrovna*! strigă el subit, vino și ne cântă ceva.

Această manieră amicală de a mă chema, îmi făcu mare plăcere. Mă ridicai îndată pentru a cânta.

Trad: de *Lucreția Russu Șivianu*.

(Va urma).

făcut arestări de oficeri, în legătură cu acest pretins complot.

Pe de altă parte „*Die Zeit*” din *Viena* spune că arestările s'au făcut din cauză că oficerii au influențat pe lângă cetățeni în favoarea *zankoviștilor*, în ultimele alegeri pentru *Sobranie*.

„*Wiener Tagblatt*” zice că oficerii până acum, sunt în număr de 18 și că sunt iminente și alte arestări. Ei sunt învinovați numai de lipsă de disciplină.

Romanul unei princese.

Zilele aceste, *Eduard Planitz*, cunoscut scriitor german, a scos o carte interesantă. Cartea asta care tratează despre fuga contesei *Montignoso*, odinioară moștenitoarea tronului saxon, cuprinde o mulțime de date interesante cari aruncă o lumină nouă asupra dramei dela *Dresda*. În prefață, *Planitz* spune, că îndată ce a aflat despre evenimentele dela *Dresda*, telegrafice a cerut dela princesa *Luisa* o audiență. Audiența asta, cum se spune mai departe, a avut în adevăr loc, și cele povestite de *Planitz* la tot cazul vor corespunde, în mare parte adevărului. *Planitz* se încearcă să dovedească că moștenitoarea de tron a fost jertfa etichetei rigide dela curtea de *Dresda*, care o ținea despărțită de copiii ei. Ea vorbește și acum de fostul ei soț, ca de un bărbat ideal de bun, iar despre *Giron* cu un dispreț vedit.

— Când, pe urma urmelor, — spune într'altă moștenitoarea de tron, — după ani de suferințe și lupte sufletesti m'am hotărît la pasul acela, am sperat că hotărîrea mea va fi salutată cu simpatie și voi fi sərbătorită drept o eroină a libertății. Îmi aduc aminte cu câtă simpatie a fost întîmpinat *Ioan Orth* (ducele de odinioară *Ioan*), când s'a coborît la popor. Eu am sperat aceeași primire. Acest sërman nefericit îmi spunea, ca opinia publică va fi pe partea mea. Națiunile în privința morală deja de mult sunt independente. Pe cuvîntul meu, aste au fost vorbele lui. Ei bine, ai văzut cum a fost sərbătorită eroina, care a rupt lanțurile de aur.

— Dacă ai fi fugit sîngură, cine știe...

— El, și earășel! În ce legătură stă omul ăsta cu robia mea de ani lungi?

— În aceea, că te-a compromisat peste măsură...

— O, *mon Dieu*! De câte ori să repet că eu numai libertatea mi-am dorit-o! Lumea nu va crede doară, că de dragul unui băiat am abzis de o coroană regească?

Un moment am șovăit, — spune *Planitz*, apoi i-am reflectat:

— Dar despărțirea a dovedit că...

D'odată mi-a întors spatele. Dar nu-mai pe-o clipă. Apoi mi-a răspuns cu un zîmbet amar:

— Dacă unul dintre soții de căsătorii simte că nu mai poate duce jugul vieții conjugale, dacă vrea să fie liber cu orî-ce preț, are lipsă de mijloace, înțelegi, de mijloace, cari sub orî-ce împrejurări își ajung scopul. Poate acum mă vei înțelege.

M'am plecat rusinat capul. În momentul acesta în adevăr a fost regină, care triumfătoare trece peste cadavrele nesimțitoare. Cu atât mai puțin o înțelegeam cu cât eram mai aproape s'o înțeleg.

— Poate femeia setoasă după libertate e de vină, că legile d-voastră despre divorț sunt atât de nemiloase? Ele o spun doară: Împreunați-vă, ehinuiți-vă, chiar de s'ar svîrcoli de durere ca un vîrmer. Numai dacă are curajul să comită crime, să dea anză la scandale, să abzică în disperarea ei de toate demnitățile, numai atunci poate să devină iarăși liberă. Ce e legat rămîne legat, până ce animalul nu mușcă, până nu se nimicește pe sine însuși. Milioanele, cari suferind în tăcere, mor omorîți de povara jugului, — dar ce-i pasă lumii de milioanele aceste!

Un moment tăcu, apoi reluă firul întrerupt.

— Acum vei înțelege poate, de ce m'a părăsit „el” în ziua procesului de divorț, — bagă bine seamă la cele ce spun. — În ziua, în care juzii dela *Dresda* au hotărît asupra soțiilor mele, tocmai în aceea

oră, nici mai curînd, nici mai tîrziu, — și vei înțelege poate de ce a trebuit să mă părăsescă.

Contesa, de altminteri a părăsit Franța, pentru-că clima neguroasă nu-l prieste.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 Noemvrie n. 1903.

— **P. C. Sa Vicarul V. Mangra a sosit Sămbătă seara în Arad unde a stat până azi dimineață.** Era P. C. Sa, împreună cu alți fruntași români, a fost la prânz oaspele P. S. Sale Episcopului I. I. Pap.

— **Știri personale.** Ilustritatea Sa Dl. Episcop al Oradei-Mare Dr. Demetriu Radu în 13 l. c. a plecat spre Roma „ad visitanda lumina”. Prea Sfinția Sa, a făcut Sămbătă vizită noilor miniștri în Budapesta, de unde luni a plecat spre Triest, Veneția și apoi la Roma, unde va petrece cam până la 15 Decemvrie 1903. În absența Ilustrității Sale afacerile diecesane le va prevedea R. domn Dr. Augustin Lauran prelat pontifical, vicar gen. episcopesc.

— **Congresul Corda Fratres.** Se comunică din Viena, că s'a hotărît ca congresul internațional al studenților și cel național „Corda Fratres” să se țină la 14 Aprilie st. n. 1904. S'a constituit sub-comitetele română, frances și spaniol.

— **Atragere deosebită luare aminte a cetitorilor nostri asupra foiiței a cărei publicare o începem azi.** E una dintre cele mai de valoare opere a marelui scriitor rus Tolstoi, ear traducerea bună (din francezește) o datorim d-nei Lucreția Russu Șirianu, care a mai îmbogățit literatura română cu multe traduceri de valoare.

— **Sfințire de biserică.** Ni se scrie din B. Sfințe (protopopiatul Beiușului): În ziua de 26 Octomvrie (8 Noemvrie, S-tul Dumitru) s'a sfințit prin d-l vicar V. Mangra, ca delegat al P. S. Sale episcopului din Arad, biserică nou edificată d'acoi. Serviciul divin l'a oficiat P. C. Sa d-l Vicar, asistat de protopopul Moga și 9 preoți. Cu acest prilej mult iubitul nostru vicar a ținut propoziții, adunat aici din toate părțile, o predică mîlțătitoare de suflet. După serviciul divin s'a ținut în casa parohului Z. Pap un banchet, la care d. vicar a toastat pentru P. S. Sa episcopul I. I. Pap; dr. G. Cosma a toastat pentru vicarul Mangra ear protopopul Moga pentru fruntași. S'au mai rostit și alte toaste.

— **„Carmen Sylva”.** Societatea română academică soc. lit. din Graz s'a constituit pentru anul administrativ 1903/4 în ședința generală din 1 Noemvrie st. n. a. c. în următorul mod: Președintele Dumitru Popescu cand. jur., Secretar: Ioan A. Siandru cand. med. Casier: Basiliu Viciu stud. med. Bibliotecar: Iacob Trif stud. cer. merc.

— **Contele Tisza István.** Articolul nostru de fond publicat sub titlul din frunte a fost viu comentat de întreaga presă din patrie și de mai multe foi fruntașe din străinătate. Mai îmbucurător e însă faptul, că toate foile maghiare, chiar și cele mai șoviniste, au fost silite să recunoască că articolul nostru scris cu multă competență și obiectivitate, — cuprinde un șir întreg de plângeri și cereri îndreptățite. — Când va fi însă vorba de lecuirea rețelilor și împlinirea cererilor, vor avea oare confrății nostri maghiari curajul să repete constatările acestea și să ne mână de ajutor?

— **„Dar patriotic”.** Foaia oficioasă a guvernului publică în unul dintre numerele sale din urmă un catalog despre obiectele dăruite pe seama scopurilor culturale ale școlii de stat din Offenbaia, exprimând cu o cale și mulțumita ministrului de culte și instrucție tuturor donatorilor. Intre donatori dăm și de protopopul gr.-cat. din Offenbaia Tordai Lajos, care a dăruit pe sama „scopurilor culturale” — un steag național maghiar. — Iar institutul de credit „Munteana” a dăruit suma de 10 cor. — Lăsînd împrejurarea că nu înțelegem noima legăturii dintre scopuri culturale și „steag național maghiar” dar faptul că un protopop român(?) face dăruri unei școli de stat, care la tot cazul nu e avizată la sprijinul nimănui, — pe când școlile românești suferă de atâtea neajunuri, nu se poate în de-ajuns condamna.

— **Soós Kálmán — liberat.** Cazul judeului de tribunal din Budapesta Dr. Soós Kálmán, deținut pentru-că s'a lăsat mituit, făcuse pe vremea aceea senzație mare. Vineri a ajuns înaintea tribunalului din Budapesta, ca senat de punere sub acuză, apelația lui Soós înaintată în contra deținerii sale. Tribunalul 5, din 13 cazuri, l-a aflat de dovedite și l-a pus sub acuză. A ordonat însă eliberarea lui pe motiv, că pe deapsa ce i-se va dicta, micșorându-se prin reducerea cazurilor de mituire, nu mai sustau condițiile cerute de lege, ca să poată fi reținut și pe mai departe în închisoarea preventivă.

— **Invitare.** Comitetul parohial al bisericii gr.-or române și corpul învățitoresc al școlii primare gr.-or. române din Seliște invită la festivitatea școlară din prilejul sfințirii noului edificiu școlar ce se vor ține Sămbătă 8 31 Noemvrie 1903.

— **Serata meseriașilor români din Arad,** care a avut loc Sămbătă trecută, a reușit destul de bine. S'a jucat comedia „Vlăduțul mamei”. Diletanții toți s'au achițat bine de roluri. Numai publicul românesc s'ar fi putut prezenta în număr mai frumos. — Cu acest prilej au intrat următoarele suprasolviri. Dr. Ștefan Pop 3 cor. Traian Vășan 2 cor. Iustin Ardelean 1 cor. 40 fil. Sever Bocu, Căpitan Cioban, Nicolae Ștefu câte 1 coroană, Z. Moga, O. Feier, Radu Ursu câte 40 fileri. De tot 10 cor. 60 fil.

— **Boala împăratului Wilhelm.** Se depeșează din Berlin: Dr. Schmidt consilier intim, care a operat polipul împăratului Wilhelm s'a prezentat Sămbătă la ședința societății laringologilor din Berlin. Președintele Dr. Frenkel a întrerupt ședința și în numele societății a felicitat călduros pe colegul său, pentru reușita operației. Cuvintele acestea au fost ascultate de cei prezenți în picioare. Schmidt a mulțumit pentru ovația ce i-s'a făcut. În toată boala numai un lucru a fost extra-ordinar: persoana bolnavului. Înainte d'a începe operația a fost stăpînit de un sentiment curios, însă îndată ce a pătruns cu scalpul în gâtul bolnavului, s'a uitat cu desăvîrșire de persoana bolnavului. Sămbătă trecută s'au împlinit tocmai 16 ani, de când a călătorit cu Wilhelm, care pe vremea aceea era numai moștenitor, la San-Remo. Desigur pentru asta a fost dînsul chemat la operație. Când d-nul Schmidt a părăsit societatea laringologilor o trăsură a curții îl aștepta în stradă. — Revista „Berliner Klinische Wochenschrift” întărește versiunea, că boala împăratului este un polip de un impuls tipic de bun. Rana pricinuită de operație se vindecă normal. Simțirea generală a împăratului este satisfăcătoare așa că în scurt timp va urma vindecarea deplină.

— **Misionar mormon în Brașov.** „Br. L.” scrie: „Doi misionari tineri au plecat înainte de asta cu câteva luni din depărtata America să facă în Europa propagandă pentru religionea lor. Misionarii au venit și în Ungaria și au ținut în mai multe orașe conferențe asupra religiei mormone. Nu de mult au fost la Timișoara acei doi misionari, poliția însă i-a espulsat de pe teritoriul orașului. Unul din ei, Mr. Ura A. Wetzel jun, a venit lu Brașov. Misionarul mormon este un tîner elegant, isteț și foarte cult și are de gând să aștepte aici deciziunea ministerului de interne. Dacă răspunsul va fi favorabil, atunci el va face propagandă și în Brașov pentru mormonism”.

— **Cununia celei mai bogate mirese.** Din New-York se scrie, că săptămîna trecută a avut acolo loc cununia celei mai bogate mirese, May Goelet cu ducele englez Roxburgh. Cununia astaa fost una dintre cele mai splendide, dintre câte au avut când-va loc. Mulțimea a rupt cordonul militar tras înaintea bisericii S-tului Toma, așa încît perechea tineră abia a putut străbate în biserică. Mireasa era îmbrăcată într'o haină de dantele de rară frumsețe. Mireasa tineră a căpetat o zestre de 5 milioane dolari — bani gata Trimitem felicitările noastre — creditorilor ducelui de Roxburgh.

— **Roman cu urmări triste.** Un oficer german Bilse din orașul Metz publicase deunăzi un roman al său intitulat „Din o mică garnisoană”, în care a zeflemisat modul de viață al oficerilor germani. Urmarea a fost, că autorul a fost dat în judecată pentru ofensarea gravă a superiorilor pe calea presei și pentru ofensarea disciplinei militare. Tribunalul militar din Metz l-a pedepsit la 6 luni temniță și pierderea oficiului. Toate exemplarele din romanul cu pricina au fost confiscate.

— **Lăsămîntul reginei Draga.** Dejas'a luat la inventar averea asasinatelor regine Draga a Serbiei. Lăsămîntul ei este de 580000 franci, între cari o casă 50000 franci, giuvaere 190000 fr., acții 100000 fr., bani gata 155000 franci și restul depunerii spre fructificare. Multe prețioase însă au dispărut. Unele din obiectele pierdute s'au aflat. Mai lipsesc: 3 inele de diamant, între cari unul are valoare de 5000 franci, și o brățară.

— **Extraordinar!** Cel mai estin și mai bun isvor de a se prevedea cu tot felul — exclusiv prima calitate de bijuterii, articole de brilliant, tacămuri de argint în cassette, precum și argint festiv și obiecte de donuri — prețuri strict solide, executare pomptă, pe lângă garanță la juvalierul nostru de bun renume Weinberger Ferenczi piața Andrassy, în edificiul Hotelulu, Central.

Atelier propriu de primul rang pentru reparatură. Telefon pentru oraș și comitat Nr. 439.

— **Cea mai uestricăcioasă cremă pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de iliac.** un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.

Săpun de flori de liliac bucata 70 fil.

Pasta Iuno 2 cor.

Pudră Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur contra durerilor de stomac,** a sgărciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mîncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor** are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria” alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Felurimă.

— **Un club de fumători.** Există în toată lumea mai multe cluburi de fumători, carisunt, mai mult sau mai puțin, caracterizate de excentricitate.

Cel mai vechiu și cel mai curios din aceste cluburi e acela din Burges.

În fie-care an deschide stagiunea cu un concurs ciudat. Concurenții trebuie să ție luleaua aprinsă cât pot mai mult timp.

La un semnal al clopoțelului președintelui, fie-care își aprinde luleaua, care e umplută de comisiunea de control.

Concurenții pot convorbi și povesti vecinilor istoriile cele mai vesele spre a'î face să uite, așa ca să li se stingă focul din lulea.

Cine ține luleaua mai mult aprinsă, capătă titlul de onoare „Moderna Vestală”.

— **Ce e amorul?** De pe timpul lui Adam și Eva s'au dat milioane de răspunsuri la această umilă întrebare. Dar trebuia să fie o cucerire a timpului nostru aflarea adevăratei cauze a amorului. Și știți care e? Nu e altul de cât un mie și invisibil microb, găsit de dr. Collon, medic la Chicago și membru al societății Rosh medical

— **Amorul — spune acesta — e o boală epidemică ca vîrsatul, holera sau ciurma.** Ca și aceste boli cufundă pe cel cuprins într'o slăbiciune în care timp el e în stare să comită tot soiul de nebunii”.

Dr. Cotton dă câte-va exemple de asemenea cazuri de nebunii. O femeie bravă, de exemplu, care a trăit mulți ani cu soțul de odată fuge cu un altul. De ce? Nu e un acces de nebulie? Un alt caz. Un om foarte sgărcit se amorează și l' vezi într'o zi făcînd cheltueli nebunești pentru vre-o femeie de nimic.

Dr. Cotton spune că amorul are microb, pe care el nu a putut încă să l' observe cu microscopul, dar speră să reușească. Spre a se cuceri inima unei fete frumoase nu va mai fi nevoie de cuvinte duioase, ci va ajunge să se pue o cultură de baccili într'o prăjitură, pe care să o mănânce fata și să fie amoretată. Apoi, gîndiți-vă că se va inventa vre-un ser care să ne scape de toate nebuniile amoroase. Și atunci poate dr. Cotton va fi deșteptat noaptea din somn de vreunul care i va spune:

— **Dă-mi doctore repede serul să mă vindec.** Sunt amoretat lulea.

— **Moșteniri curioase.** Un locuitor bogat din Mirecourt a făcut un testament foarte straniu pentru orașul său.

A lăsat prin testament aproape 200 mii franci, dar cu explicita condiție de a ridica pe o piață o statuă loancii D'Arc și un monument equestrului... Pasteur.

Interpretația acestei clauzule a dat loc la o vie discuție între moștenitorii naturali ai defunctului și consiliul municipal al orașului. Cei d'întei susțineau că defunctul e nebun, iar reprezentanții comunei ziceau contrariul. În fine s'a ajuns la o înțelegere. Mirecourt va înălța lui Pasteur un bust, și pe un bas-relief se va face un cal.

Sărmanul Pasteur! El, care n'a umblat nici odată călare!

— **Un urs cu pălărie de pae.** Mare panică a fost deună-zî în publicul care a luat parte la o serbare de bine-facere într'un sat din jurul Parisului.

Un urs mare dintr'o menagerie, profitînd de un moment când îmblanzitorul era ocupat și satul nu lucra pe aceste vremuri de căldură, plecă la plimbare pe marginea Senei. Atunci se produse o mare confuziune. Pe când îmblanzitorul și alți oameni ai menageriei se repezeau după urs, femeile și copii fugeau și strigau.

Bărbații din sat înarmându-se au pornit la vînătoarea acelu urs, gata să învingă sau să moară.

Dar ursul, după ce făcu o mică plimbare, se reintoarse la menagerie. Găsind o pălărie de pae pe drum și-o puse pe cap și se întoarse ca ori-ce om după ce face o plimbare.

Bibliografie.

A apărut:

Povestiri și Schițe

de

S. Secula.

Prețul 1 coroană + 6 fil. porto.

De vînzare la administrația foil noastre.

Au apărut și se află de vînzare la librăria N. Ciurcu, Brașov următoarele cărți:

— **Plerna, dramă** în 5 acte, plămuită după versuri și scrieri compuse de V. Alexandri, D. Bolintinean, P. B. Hașdu, T. C. Văcărescu ș. a. Prețul 2 cor.

— **Eară** din scrierile lui T. Alexi au apărut următoarele: Apă rece, glumă într'un act; 30 bani. Bicicleta la mahală, comedie în 3 acte; 50 b. Impletește, — despletește, Comedie într'un act; Pr. 30 b. Nici minte, nici noroc, comedie într'un act; 30 b. Otilia sa, comedie într'un act; Preț. 30 b. Pur și simplu, comedie într'un act; 30 b. Săriceica, comedie într'un act; 30 b. Slavă Domnului, masa e pusă, com. într'un act; 30 b. Tot gîina cantă, com. într'un act; 30 b. Vistavoiul Marcu, com. în 3 acte; 60 b. Vișelul de aur, com. în 3 acte; 70 b. Casierul, com. într'un act; 30 b. Curca, com. într'un act; 30 b. Lăcuste, Vodevil în 3 acte; Preț. 40 b. Noaptea Sf. George, Vodevil în 2 acte; 40 b. Pisica, com. într'un act; 30 b. Salon fără pat, comedie Pr. 30 b. Zăpăciții, com. într'un act; Pr. 30 bani.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

Editor Aurel Popovici-Barciannu.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

ARAD.

Supt Nr. 39 strada Săcurii (fejsze u.), scule bune și estine pentru faur sunt de vindut.

Comptuarist

sau comptuaristă perfectă, cari poședă limba maghiară și germană perfect, și pot duce corespondență în aceste limbi, știu stenografia nemțește, cu scrisoare bună, și cu pracsă în prăvălit de exporturi, află condiție într'un mic orașel din Croația. Cei cari vorbesc românește sau croaștește vor fi preferiți. Oferte, ce cereri de salariu, referențe și fotografii a se trimite la: *Exportgeschäft Feller, — Stubica* (Croația); Tot acolo se primesc și practicanți sau practicante cu scrisoare mai bună.

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior.

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comenzile din loc și pro-vizată se efectuează prompt și punctual. — Lucru bun și solid! Prețuri mod-erate! Serviciu punctual! 1045 89—

Diplomă de argint 1885. Budapesta.

Cel mai efin isvor de cumpărare din Arad.

Juvaericale,

bucăți de aur și argint (frânțe)

bilete de amanet

cumpără pe bani gata cu prețurile cele mai scumpe, sau le schimbă cu alte obiecte. 1005 73—

Deutsch Izidor,

clasornicar și juvaeriu

Arad, strada Templu.

— Telefon n-rul 438. —

Telefon (pentru oraș și comitat) Nr 387

BRAUN N. A.

depozit de culori.

Arad, piața Boros-Béni Nr. 10.

Mare deposit de firnis, culori de ulei fabricat propriu, culori pentru vâp-sirea podelelor, uleiuri pentru mașini, și a. toate de prima calitate.

— Comande din provincă se

1034 53— efectuează prompt și solid —

— Pachetarea gratuit. —

Cel mai vechiu atelier de reparaturi și depozit de biciclete și mașini de cusut, în Arad, piața Libertății 7

HAMMER VILMOS

meșnician electric.

N-rul telefonului 96.

Biciclete de Dresda, calitatea I.

Depozit de

Mașini de cusut Singer pentru bro-dării fine, și

mașini de cusut Singer cu 32 fl. pe lângă garanție de 5 ani.

Instalări de sonerii și telefon.

se primesc pe lângă mare garanție. Mare depozit de bucăți de biciclete și mașini de cusut. 1059 36—

KALMAR JOZSEF

meșnic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit gumă interioară și esterioră de prima calitate, și tot felul de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție

efectuează

975 102—

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salaș nr. 2. Telefon nr. 242.

Prapori și steaguri bisericesti

precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Inainte de a vă cumpăra hainele de lipsă

Mergeți de vedetă!!

Bazarul de haine pentru bărbați, băieți și copii alui

Frank Leo,
ARAD,

Andrássy-tér n-rul 9 (vis-à-vis cu noua biserică minorităților) unde, pe lângă prețuri avantajoase, sunt îngramădite pe sama publicului haine impozant de multe. Imi iau voia o înșira următoarele:

Haine de toamnă p. băieți: de 12—17 ani.

Haine de șeviot, bun	10 cor.
Haine de școală, foarte tari	11—14 ”
Haine de camgarn fin, deosebite culori	15—18 ”
Haine moderne, execuție frumoasă, dela și mai sus.	20 ”

Haine de toamnă p. copii: de 3—12 ani.

Haine cu 2 șire de nasturi	5—6 cor.
Haine Loden bun	7—8 ”
Haine Loden veritabil de Zsolna	10—11 ”
Haine de camgarn fin, specialitate, croitură modernă	12—14 ”

Haine de toamnă p. bărbați.

Haine de șeviot	16 cor.
Haine mai fine șeviot	18—20 ”
Haine de camgarn, cal. mijlocie	22—26 ”
Haine din Loden veritabil de Zsolna	28—30 ”
Haine de tot felul din camgarn modern	32—38 ”
Specialități din cel mai fin camgarn frances.	40—48 ”

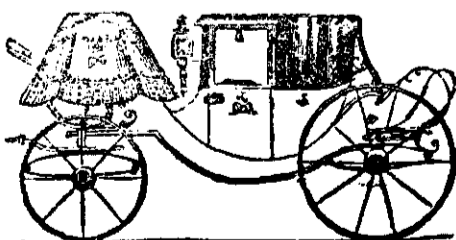
Paltoane p. bărbați.

Din șeviot sur-închis, buzunare moderne 20 cor.
Din camgarn f. fin . . . . . 28—36 ”
Din șeviot double (d. toamnă) . . . 25—44 ”
Specialități: șeviot și camgarn, calitate I. 44—50 și mai scump.

20 6—10

Principii solide!**Clase după măsurile deosebite!****Serviciu prompt!**

Telefon în provincie și în oraș 467.

KARDOS GYULA,
fabricant de trăsuri.

Timișoara-Fabric, str. Király nr. 14

Recomandă în atențiunea on. public atelierul său din casa particulară, unde se fabrică tot felul de trăsuri cu coș și fără coș;

1041 25—25

Calese și trăsuri comune.

■ Prețuri moderate și lucru solid, frumos și elegant. ■

Se primesc reparaturi și transformarea trásurilor vechi, tot asemenea fabricarea drcicurilor sau repararea lor.

— Se primesc lucrări de faur, butnar, auriri și șea. —

■ Mare depozit în trásuri (calese) noi și folosite! ■

Premiat cu medalia cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896.

Turnătorie de clopote și de metal

a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopoteilor noi, precum la turnarea de nou a clopoteilor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provezute în partea superioară — ca violina — cu găuri după șgura

S și pentru aceea su un ton mai intensiv, mai edenc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu. așa că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton unui clopot de 408 klg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopoteilor vechi cu adiustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal.

Clopote în greutate de 300 klg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco

1036 16—52